

BUDAPEST MÁS

A REPUBLIKON INTÉZET ELEMZÉSE

A baloldali-ellenzéki pártok közös támogatottsága már ma is meghaladja a Fidesz népszerűségét Budapesten – derül ki a Republikon Intézet legújabb elemzéséből, mely a fővárosi választókat vizsgálta.

A fővárosban élők fele 2014 után valamilyen, a jelenlegi baloldali-ellenzéki pártokból álló kormányt látna szívesen: ennek létrejöttéhez szavazatát is adná. Az MSZP-Együtt 2014-DK közösen itt nagyobb szavazótáborot tudhat maga mögött, mint a Fidesz.

Politikai karakterjegyük alapján a budapestiek önazonosságban is vállalt, és közpolitikai kérdésekben is képviselt liberális-balliberális választók. A határozottabb liberális álláspont legtöbbször erősebb kisebbségi véleményként jelenik meg; néhány közpolitikai ügyben ugyanakkor a budapestiek szembefordulnak az ország egészének véleményével. Ilyen ügy az iskolák önkormányzati tulajdonban tartása, az egyház oktatási szerepének elutasítása, az EU elleni konfrontatív politika megítélése, vagy a kordedvezményes nyugdíjak gyakorlatának elfogadása. Ez a felsorolás is jól mutatja, hogy a legtöbb ideológiai és piaci viszonyokat mérő kérdésben liberális, míg a társadalmi szolidaritást illetően baloldali véleményekkel találkozunk – így érthető tehát a fővárosi szavazók balliberális volta.

Szocio-demográfia szempontból a fővárosban élők egy igen magasan képzett, jól kereső csoportot alkotnak, akik azonban életkörülményeiket ambivalensen ítélik meg: kevéssé tartják magukat szegénynek, de mégis úgy érzik, hogy az ország egészéhez hasonlóan napi megélhetési gondokkal küzdenek. A budapestiek esetén átlag feletti a vallásosság elutasíthatósága: az itt élők fele nem tartja magát vallásosnak. Legalább ilyen karakteres leíró jelzője a budapestieknek az értelmiségi önbesorolás: a fővárosban minden harmadik megkérdezett annak tartja magát.

TARTALOM

Rezümé.....	2
Tartalom.....	3
Bevezető.....	4
Társadalmi sajátosságok.....	5
Politikai nézetek, közpolitikai vélemények.....	8
Pártpolitikai vélemények.....	17

BEVEZETŐ

A pártok szavazótáborának bemutatása és a hazai liberalizmus helyzetének részletes leírása után ezúttal egy speciális regionális elemzést végeztünk el: a budapesti szavazók bemutatását.

A főváros sok szempontból különbözik az ország többi részétől: ide koncentrálódik szinte az egész ország gazdasági, tudományos és kulturális élete. Elemzésünk arra kereste a választ, hogy a nyilvánvaló gazdasági-társadalmi különbségeken túl vajon a Budapesten élők szakpolitikai és pártpolitikai véleménye különbözik-e érdemben az ország többi részének véleményétől? Milyen politikai jövőt képzelnek el a fővárosi szavazók, és hogyan ítélik meg a kormány, illetve az ellenzék helyzetét?

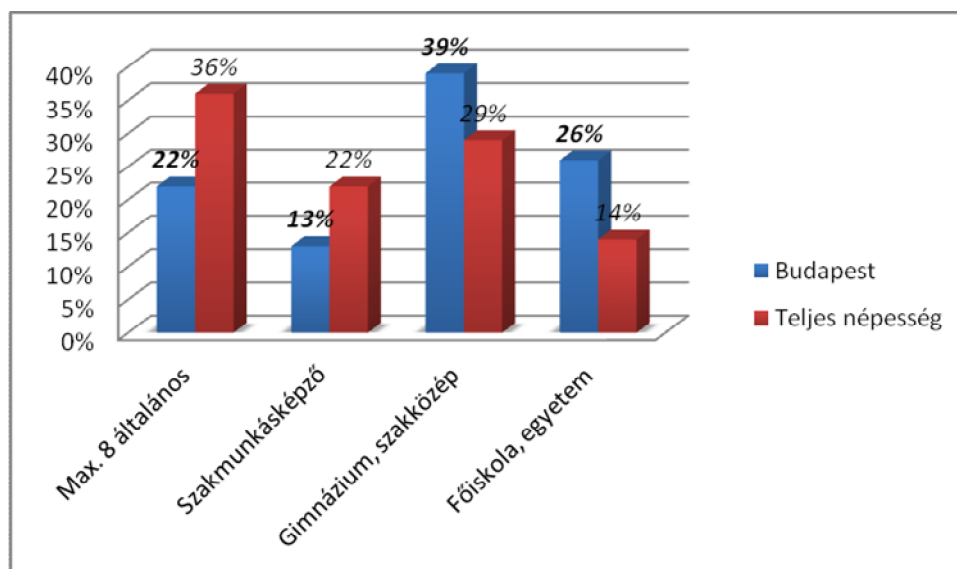
Az elemzés három részre tagozódik: először a fővárosiak társadalmi-gazdasági jellemzésére kerül sor: bemutatjuk azt a néhány szempontot, amiben a budapestiek a leginkább különböznek, amitől a fővárosiak karakteresen mások, mint az ország más részein élők. Ezt követően a politikai önbesorolásra vonatkozó kérdéseket, a szakpolitikai véleményeket és társadalmi attitűdöket tekintjük át, elsősorban azt vizsgálva, hogy milyen ügyek mentén különböznek a magyar társadalom egészétől. Végül az elemzés harmadik harmadában azt mutatjuk meg, milyennek látják a budapestiek a jelenlegi pártokat, és hogy ha csak rajtuk múlna, milyen politikai jövő elé nézne Magyarország.

Az adatok forrása ezúttal is a Republikon Intézet februári kutatása¹: meggyőződésünk, hogy az azóta eltelt időben a közpolitikai és politikai attitűdre vonatkozó válaszok érdemben nem változtak. Ami a pártpolitikai dimenziót illeti, itt kisebb elmozdulásokra sok kerülhetett (az országos trendek az MSZP és a Fidesz enyhe erősödését mutatták), ezért az ebben a blokkban ismertetett adatok mellé – kontrol gyanánt – egy friss, július elején készült pártpreferencia-mérés² adatit is közöljük.

¹ Az elemzés alapjául szolgáló nagymintás közvélemény-kutatást 3000 fő személyes megkeresésével készítette az Ipsos Zrt; az adatok elemzését ezen a bázison a Republikon végezte el. A minta esetleges torzulásai a KSH adatai alapján kerültek súlyozásra, így a minta megfelelően reprezentálja a teljes szavazókorú népességet nem, életkor, iskolai végzettség, és településtípus szerint. A lekérdezés február 16 és március 4 között zajlott

² A kutatás 1200 budapesti polgár személyes megkérdezésével készült, július 1 és 6 között.

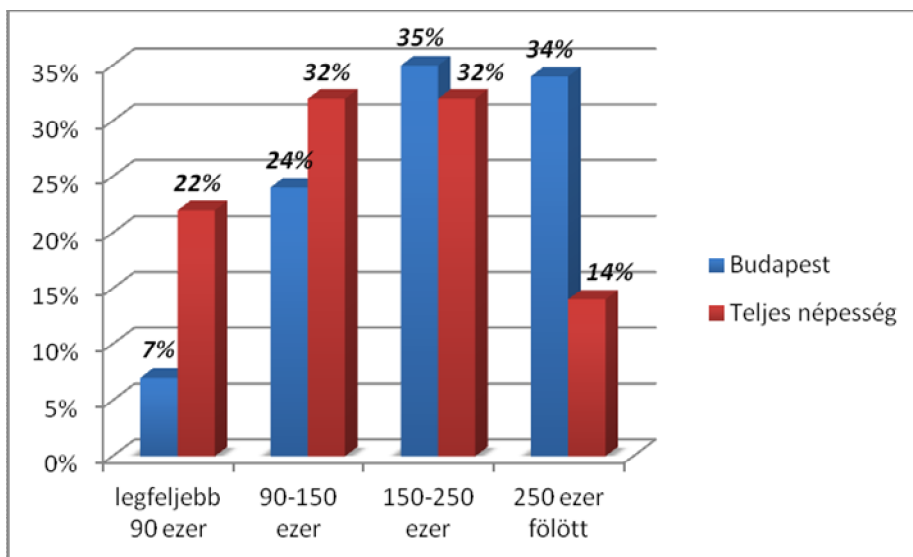
A fővárosban élők iskolázottság és jövedelem tekintetében is markánsan eltérnek az ország más részein élőktől: **minden negyedik budapesti ugyanis felsőfokú végzettséggel rendelkezik, ami közel duplája az országos átlagnak.** A végzettség második legmagasabb szintjét jelentő érettségi tekintetében is komoly, tíz százalékpontos előnyben vannak a fővárosban élők.

1. ábra

Legmagasabb iskolai végzettség megoszlása Budapesten ill. a teljes népesség körében

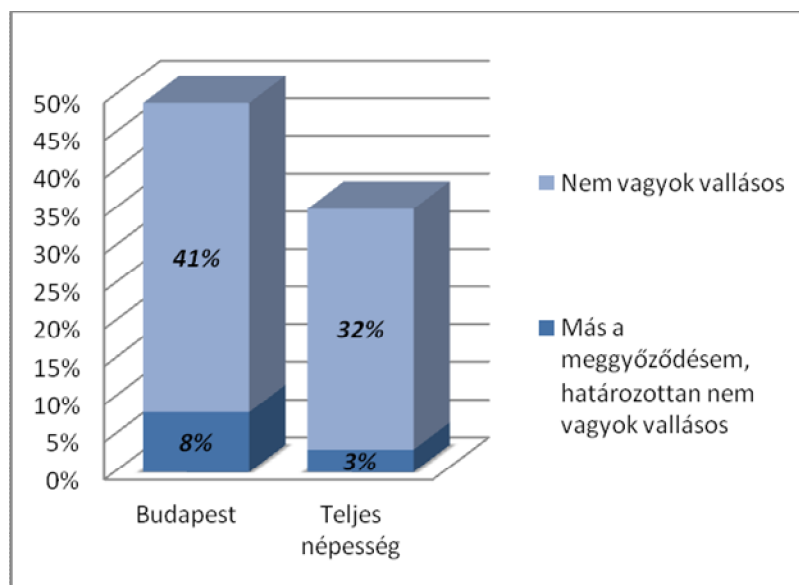
A jövedelmi viszonyok még nagyobb különbséget mutatnak: a fővárosban élők harmada tartozik a legmagasabb jövedelmi kategóriát jelentő, havi 250 ezer forintot meghaladó nettó családi jövedelemből élők közé – ez közel két és félszerese az országos átlagnak. **Jelentős jövedelemkoncentrációról beszélhetünk, tény ugyanakkor, hogy Budapesten a megélhetési költségek is magasabbak, mint az ország más részein.** Ezt bizonyítja az is, hogy **a budapestiek 18 százaléka eladósodott vagy a tartalékait éli fel – ez alig kevesebb, mint az országos 21 százalék.** Hasonlóképp a skála másik felén (gond nélkül élők és megtakarítani is tudók) sincs nagy előnye a fővárosban élőknek: nyolc százalék számolt be arról, hogy ilyen körülmények között él, szemben az országos átlagot jelentő hat százalékkal.

2. ábra

Nettó családi jövedelem megoszlása Budapesten ill. a teljes népesség körében

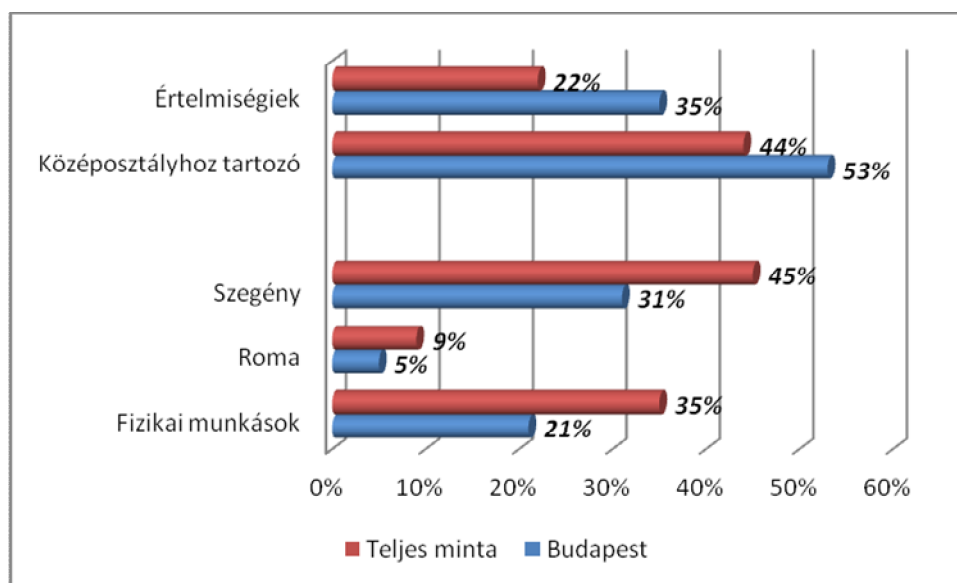
Egy harmadik terület, amiben a budapesti lakosok látványos különbséget mutatnak a máshol élőkkel szemben, az a vallásosság: **minden második fővárosi úgy nyilatkozott, hogy nem vallásos – országosan csak az emberek harmada nyilatkozik hasonlóképp.** Különösen a vallásosságot kifejezetten elutasító, határozottan máshogy gondolkodók aránya magas: közel két és félszerese az országos átlagnak.

3. ábra

Vallásosság Budapesten ill. a teljes népesség körében

A kutatás során megkértük a válaszadókat, döntsék el, hogy a különböző társadalmi kategóriák közül melyiket érzik magukra nézve igaznak: milyen csoporttartozást vállalnak fel. Ezen kategóriák egy része objektív szempontot jelentett (gyermekes család, munkavállaló, nő), míg más esetben szubjektív, a válaszadó által értelmezett fogalomról volt szó (értelmiségi, szegénygazdag, középosztályba tartozó). A társadalmi önkép szempontjából ez utóbbi, szubjektív elem érdemes további elemzésre. A budapestiek önbesorolásának vizsgálatakor két esetben találtunk releváns eltérést. Egyrészt **a magas végzettséggel és jövedelemmel vélhetően magyarázható az érzékelt társadalmi státusz alakulása is**: a budapestiek 53 százaléka tartja magát középosztálybelinek, ötödével többen, mint az országos 44 százalék.

4. ábra

Néhány csoporttartozás a budapestiek, ill. a teljes népesség körében

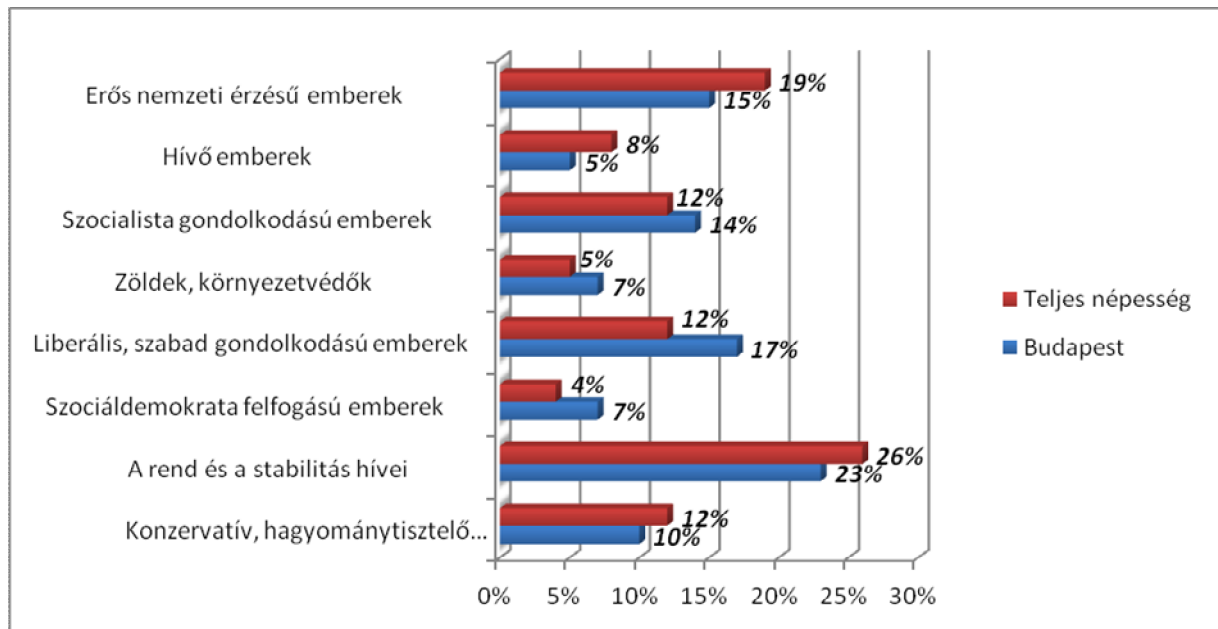
Másrészt a számos önmeghatározás közül legnagyobb különbséget egy speciális besorolásnál találtuk, ez pedig az értelmiségi: **a budapestiek 35 százaléka tartotta magát ugyanis ebbe a kategóriába tartozónak magát, több mint másfélszer annyian, mint a teljes társadalomban látott 22 százalék.**

Három, egymástól vélhetően nem független területen tapasztaltunk alacsonyabb csoportarányt a fővárosban élőknél: harmadával kevesebb budapesti mondta magáról, hogy szegény lenne, és hasonló mértékben vallották kevesebben magukat fizikai munkásnak. Az egyik legnagyobb különbséget a roma csoporttartozás jelentette: a budapestiek közül csupán feleannyian vallották magukat romának, mint az ország egészében.

A fővárosban élők tehát az adatok tanulsága szerint egy igen magasan képzett, jól kereső csoportot alkotnak, akik azonban életkörülményeiket ambivalensen ítélik meg: kevésbé tartják magukat szegénynek, de mégis úgy érzik, hogy az ország egészéhez hasonlóan napi megélhetési gondokkal küzdenek. A budapestiek esetén átlag feletti a vallásosság elutasítottsága: az itt élők fele nem tartja magát vallásosnak. Legalább ilyen karakteres leíró jelzője a budapestieknek az értelmiségi önbesorolás: a fővárosban a minden harmadik megkérdezett annak tartja magát.

POLITIKAI NÉZETEK, KÖZPOLITIKAI VÉLEMÉNYEK

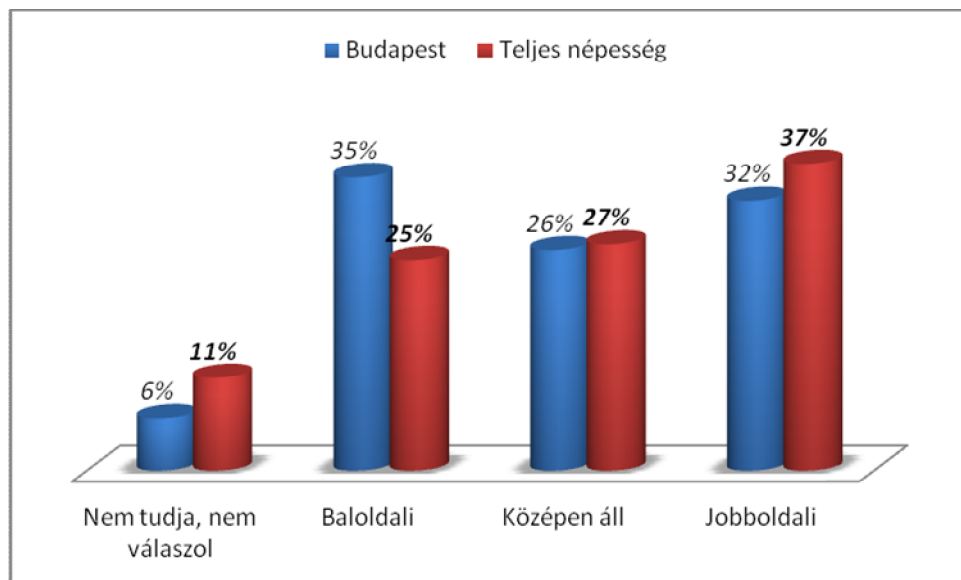
Legfontosabb gazdasági-társadalmi különbségeik után politikai önazonosságuk alapján is összehasonlítottuk a budapestieket az ország egészével. **A fővárosban leginkább a magukat elsősorban liberálisnak, szabad gondolkodónak tartók vannak átlag fölötti arányban: a budapestiek közül minden hatodik ezt a címkét érezte magához legközelebb** – ez közel másfélszerese a teljes magyar társadalomban mértnek. A liberális jelzón túl a zöldek, környezetvédők, továbbá a magukat elsősorban szociáldemokrata felfogásúnak tartók élnek az országos átlagnál nagyobb arányban a fővárosban.

5. ábra

Melyik gondolkodás áll a legközelebb Önhez? Budapesten ill. a teljes népesség körében

Ami két másik, politikai önbesorolásra alkalmas szempontot: a bal-jobboldaliságot, illetve a liberális-konzervatív választást illeti, a fővárosiak jóval baloldaliabb és markánsan liberális közösséget alkotnak, mint a teljes társadalom. Figyelemreméltó továbbá, hogy a budapestiek sokkal inkább „használták” e két skálát a kutatás alatt: **a „nem tudja” válaszok, illetve a válaszmegtagadás aránya mindkét skála esetén fele akkora volt, mint a teljes népesség körében.**

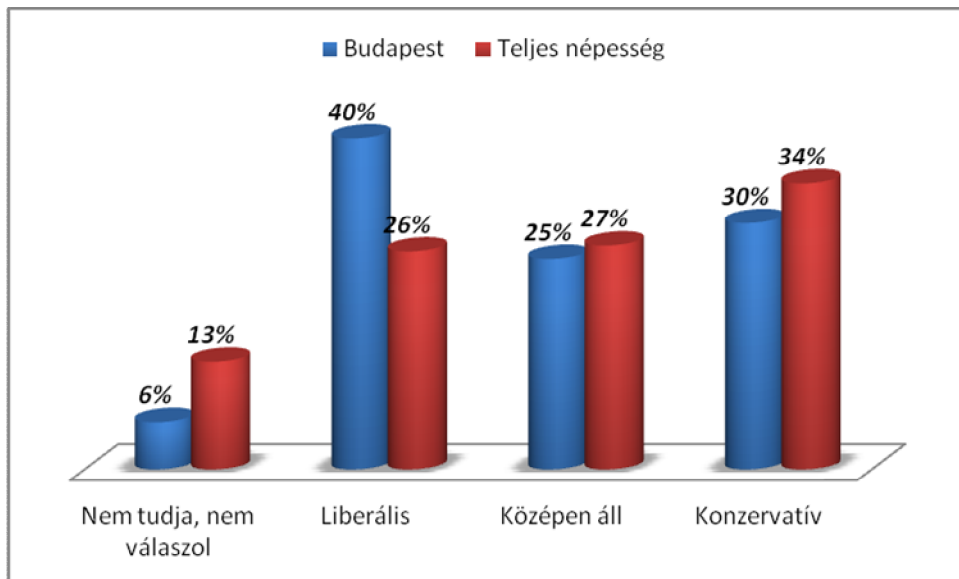

6. ábra

A bal-jobb skálán való önelhelyezés, Budapesten ill. a teljes népesség körében

A budapestiek több, mint harmada tartotta magát a skála szerint baloldalinak – a teljes társadalomban ugyanez csak minden negyedik emberről mondható el. Az is jól látszik, hogy a magukat jobboldalinak tartók alig vannak kevesebben, mint a baloldaliak, ám a baloldaliak határozott identitásvállalásával elmondható, hogy **míg országosan a jobboldali emberek vannak többségben, addig Budapest baloldali többségű város.**

A liberális-konzervatív skálán vallott azonosság hasonló, de még az előzőnél is karakteresebb különbséget mutat: tízből négy budapesti magát liberálisnak tartja, így a baloldaliság mellett **a liberális önazonosság is a többségi identitást jelenti a fővárosban élők számára.**

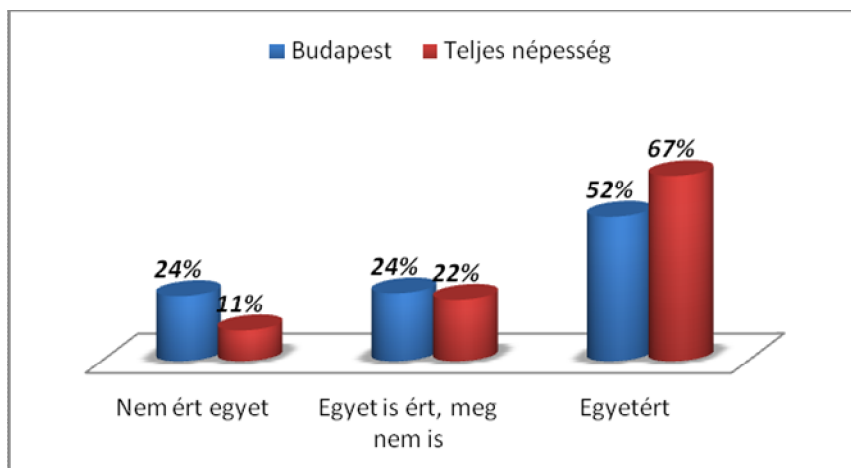

7. ábra

A liberális-konzervatív skálán való önelhelyezés, Budapesten ill. a teljes népesség körében

A Párhuzamos liberalizmusok című anyagunkban rámutattunk arra, hogy az önbesorolás alapján magukat liberálisnak vallók közpolitikai véleményükben nem feltétlenül liberálisak. A fővárosban élőknel azonban azt találtuk, hogy e két szempont jobban találkozik: **a budapestiek liberalizmusa nem csak önbesorolásukban létezik, hanem politikai attitűdjeik és közpolitikai véleményük alapján is egyértelműen liberálisabbak, mint a társadalom egésze.**

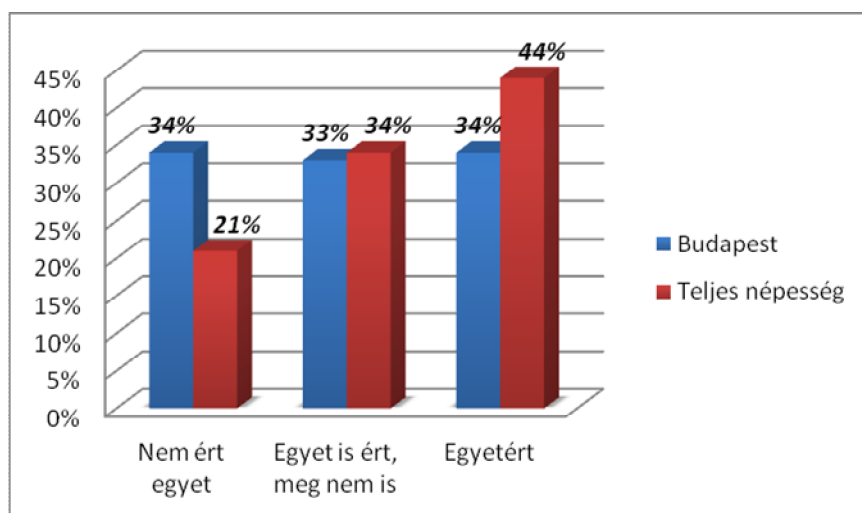
Az attitűdkérdések alapján **a budapestiek inkább elutasítják a tekintélyelvűséget**, legyen szó a fiatalok neveléséről vagy a politikai vezérelvűségről. **Bár a különbségek számottevőek** (bizonyos kérdésben kétszer nagyobb az elutasítók aránya a fővárosi választók között) **fontos kiemelni, hogy a fővárosiak relatív többsége is az autoriter állításokkal ért egyet.** Jó példa erre az engedelmességről és tekintélytiszteletről szóló állítás: míg a teljes népességben minden kilencedik, addig a fővárosban minden negyedik ember utasítja el, hogy ezek lennének a legfontosabb erények a nevelés során. Ám ezzel a több, mint kétszeres elutasítással együtt is igaz, hogy a fővárosiak abszolút többsége (52 százaléka) azért egyetért azzal, hogy a gyerekeket ilyen szellemben kellene nevelni.

8. ábra

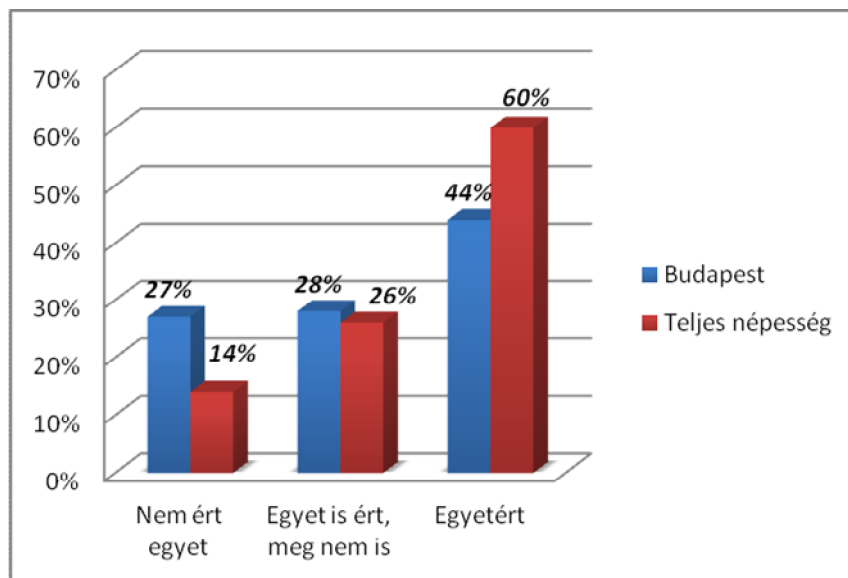
Állítás: A legfontosabb erények, melyeket a gyerekeknek meg kell tanulniuk, az engedelmesség és a tekintélytiszteltet

Még a legliberálisabban megítélt tradicionális női-férfi szerepek esetén is csak „egyenlítésre” elég a budapestiek egyet nem értése: a fővárosiak harmada utasítja el azt a felfogást, hogy a férfi dolga a pénzkeresés, míg a feleségé a háztartás és a gyereknevelés – a teljes népességben ezzel az állítással csak minden ötödik megkérdezett nem ért egyet. Így **míg a teljes népesség körében kétszer annyian értenek egyet a tradicionális szerepfelfogással, mint ahányan elutasítják, a fővárosban e két álláspont egyformán támogatott.**

9. ábra

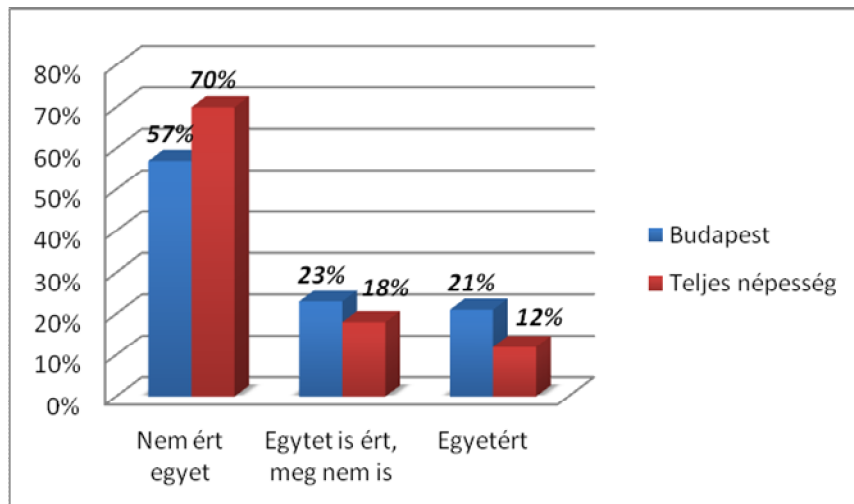
Állítás: A férfi dolga az, hogy pénzt keressen, a feleségnek a háztartással és a gyerekekkel kellene foglalkoznia

10. ábra

Állítás: Csak kis jövedelmi különbségeket szabadna megengedni az emberek között

Ami a gazdasági természetű ügyeket illeti, a fővárosiak véleménye a balliberális irányba billen: jobban **elfogadják ugyanis a piaci viszonyok eredményeképp létrejövő keresetkülönbségeket, de a szegényekkel, a munkavállalókkal és munkanélküliekkel épp olyan szolidárisak, mint a társadalom egésze.** Inkább egyetértenek azzal, – bár ezzel együtt is ez a kisebbségi vélemény – hogy rendjén valók a milliós keresetek, mint a társadalom egésze: Budapesten 21 százalék, míg országosan csak 12 százalék van e véleményen. Hasonlóan ítélik meg a jövedelmi különbségeket: a fővárosiak között kétszer annyian utasítják el, hogy csak kis különbségek lennének megengedhetőek, de az a 27 százalék, aki így gondolja, megint csak a csoport – jelen esetben tehát a budapestiek – kisebbsége.

11. ábra

Állítás: Rendjén való dolog, hogy vannak, akik milliókat keresnek

Hasonlóan **konzekvens képet látunk a közpolitikai kérdések megítélésekor**: a fővárosiak körében egyértelműen kimutatható a balliberális álláspontok, a balliberális megoldások támogatása. Általánosságban azt láttuk, hogy **a budapestiek a legtöbb ügyben 10-20 százalékkal nagyobb arányban támogatják a liberálisnak számító álláspontot**³ a főbb emberi-jogi, kulturális ügyekben és a piac szerepével kapcsolatos kérdésekben, és baloldali véleményt, ha a társadalmi szolidaritás kérdése kerül elő.

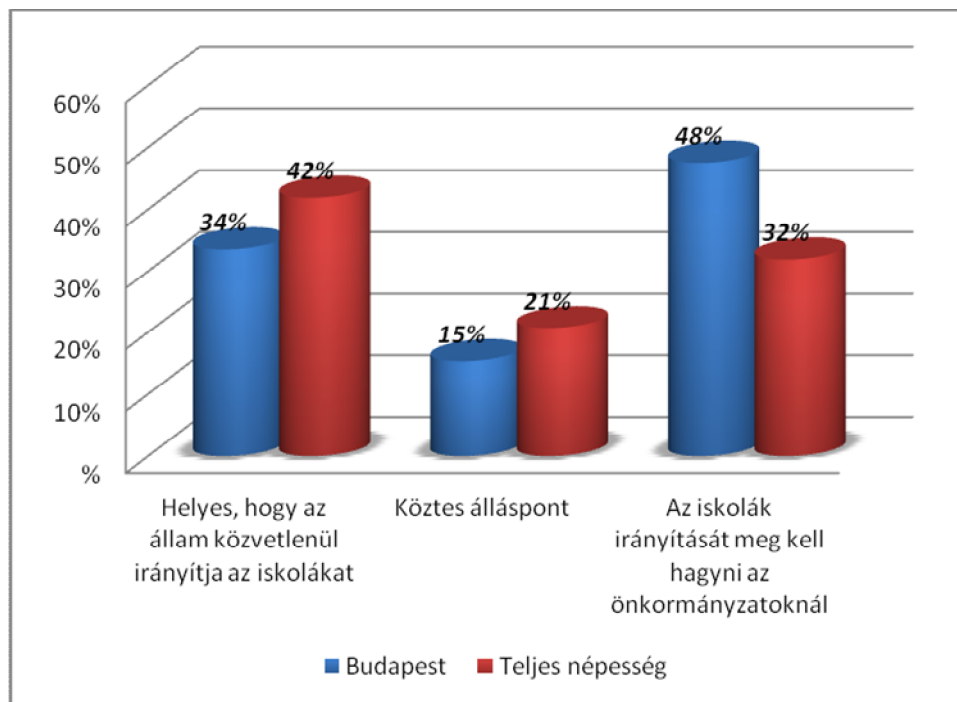
A fővárosiak például a teljes társadalomnál valamivel nagyobb mértékben támogatják a külföldi tőkét, ha az munkahelyet teremt, utasítják el a közműcégek állami tulajdonba vételét, támogatják a cigányság felzárkóztatására adott nagyobb támogatást és erősebben kiállnak az emberi jogokért a rendőrségi eljárás során. Itt ismét hangsúlyoznunk kell, hogy **a határozottabb kiállítás ezen az ügyek többségében, a társadalomban is megjelenő többségi álláspontnak megfelelően alakul - jellemzően hangsúlybeli különbségekről van szó.**

Van ugyanakkor három-három ideológiai-kulturális, valamint gazdasági ügy, ahol a budapestiek markánsan liberális álláspontot képviselnek: itt már előfordul, hogy nem egyszerűen jobban támogatják a liberális megoldást, de egyenesen az a vélemény kerül többségbe.

Kulturális-ideológiai téren az első ilyen téma az önkormányzati tulajdonú iskolák melletti kiállítás, szemben a 2012-es államosítással. **Ebben az ügyben a budapestiek véleménye** tehát nem csak erősebb – mint azt a korábbi példákban láttuk – de **egyenesen „megfordul”** a teljes

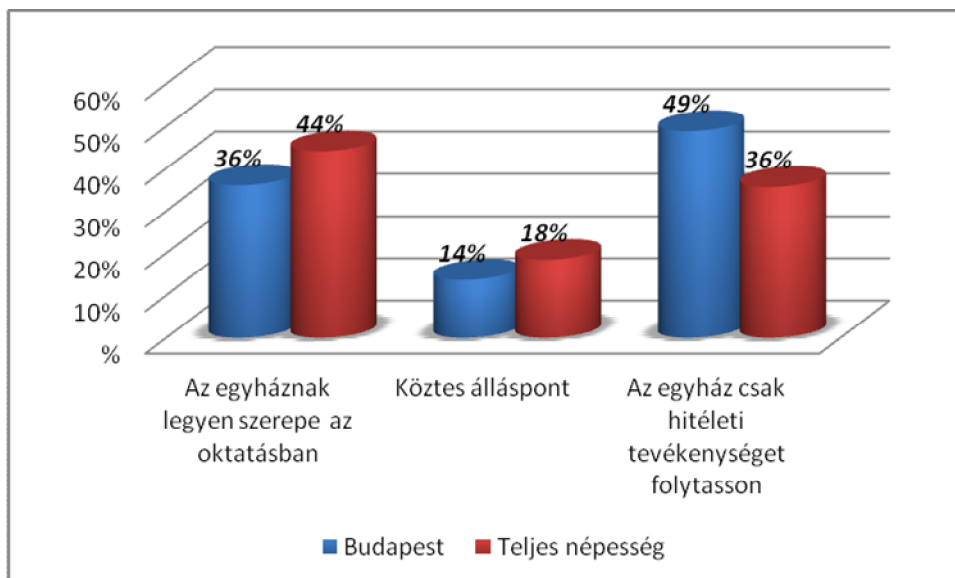
³ A korábbi elemzésünkkel összhangban, liberális álláspontként hivatkozunk az állami helyett a piaci megoldást preferáló véleményre, az állam és egyház szétválasztását támogató, az egyéni felelősséget hirdető álláspontra

népességhez képest, azaz **míg az ország egészének relatív többsége nem ellenzi az állami irányítást, addig Budapesten az önkormányzati irányítás hívei vannak többen.** A teljes népességben ugyanis 42 százalék véli úgy, hogy az állami közvetlen irányítás jobb, szemben a 32 százalékkal, akik továbbra is önkormányzati tulajdonban látnák az iskolákat. Ezzel szemben Budapesten 48 százalékkal többségben vannak az önkormányzatiság-pártiak, a fővárosban csak 34 százalék támogatja az államosítást.

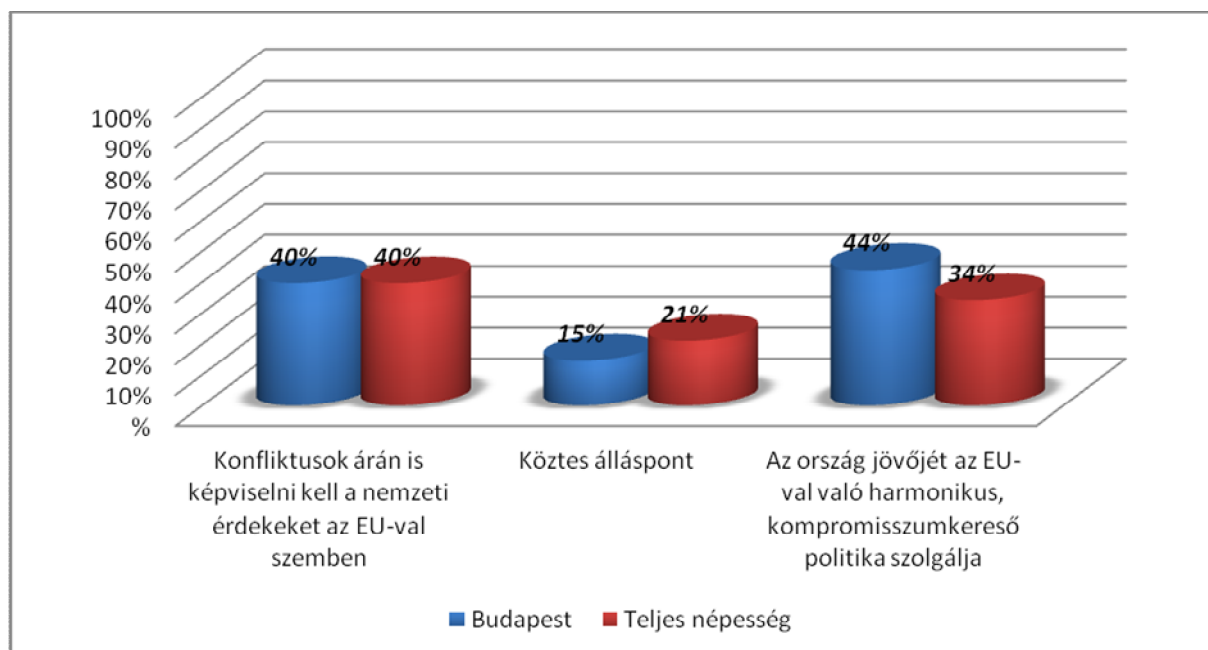
12. ábra

Ezzel szoros összefüggésben alakul a második ügy: az egyházak oktatásban betöltött szerepéről (mely a fent bemutatott, vallásosságtól való távolságtartás ismeretében konzekvens véleménynek tekinthető). Ebben az esetben is azt tapasztaljuk, hogy a budapesti szavazók többségi véleménye eltér a teljes társadalométól: míg az ország egészében azok vannak szűk többségben, akik elfogadhatónak tartják az egyházak oktatási tevékenységét, addig Budapesten minden második ember úgy gondolja, hogy az egyházak csak hitéleti tevékenységet folytassanak.

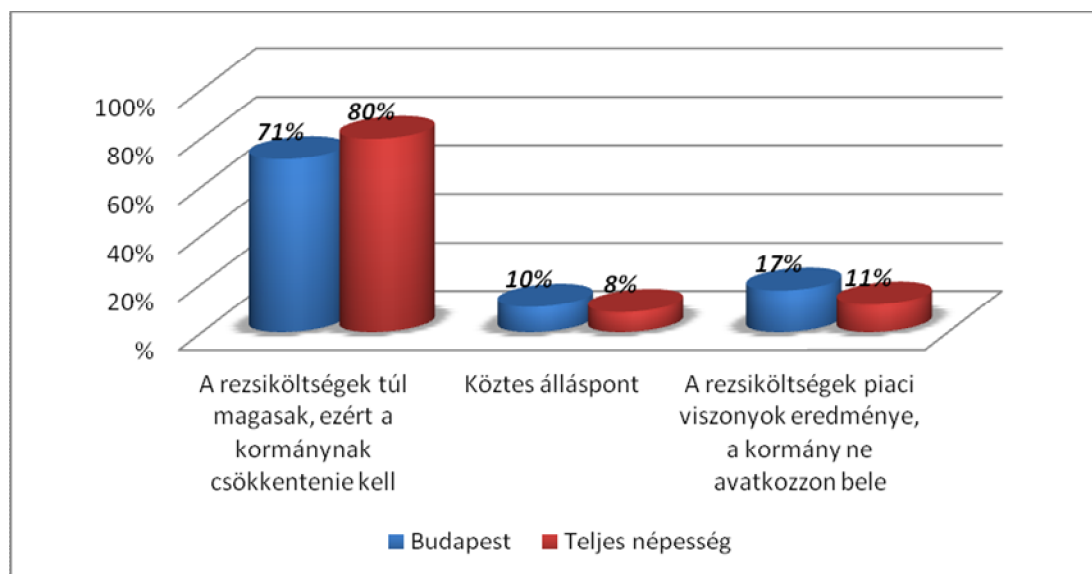
13. ábra

A harmadik ilyen ügy a magyar kormány „szabadságharca” az Európai Unióval: a budapestiek szerint ez a konfrontatív politika hátrányos az ország egészére nézve. A harcos retorika mellett mind a fővárosban, mind a teljes népességben tízből négy ember áll ki, ám míg országosan csak minden harmadik választó véli úgy, hogy kompromisszumra kellene törekedni, addig Budapesten ez a vélemény 44 százalékos többségben van.

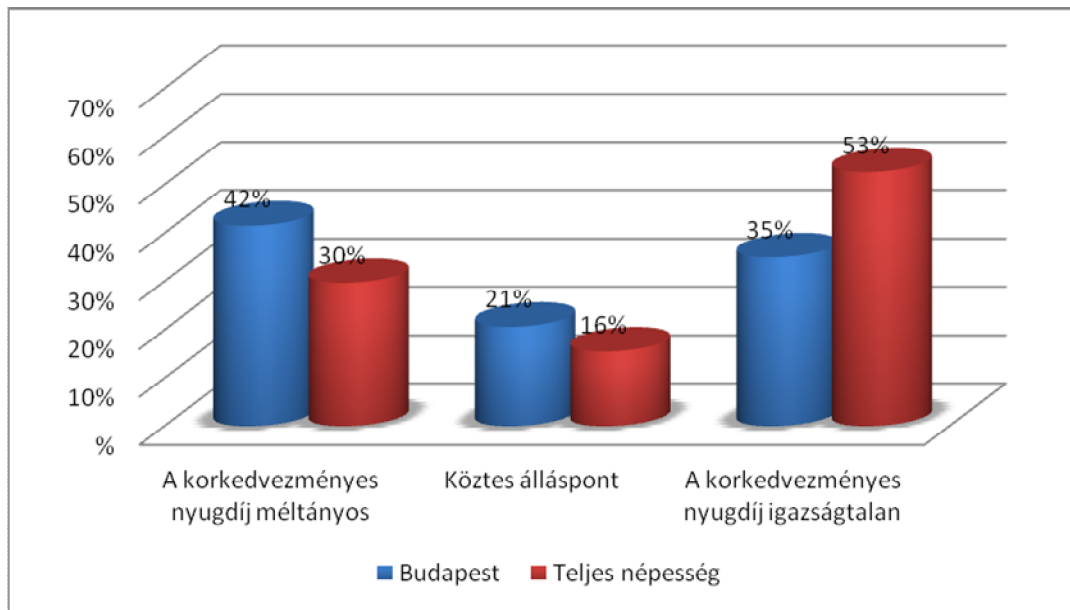
14. ábra

Ami a gazdasággal kapcsolatos közpolitikai véleményeket illeti, itt három, politikai aktualitással is bíró ügyet találtunk kiemelkedőnek – itt tehát az **ideológiai támogatást vélhetően egy kormányzati elutasítás is kísérte, erősítette**. A három ügy a tandíj elfogadása, a rezsicsökkentés ellenzése és a közmunkaprogram megítélése. **A fővárosban élők mind a tandíj, mind a rezsicsökkentés ügyében erősebben pártolták a piaci megoldást, de megint csak fontos látni, hogy ezzel együtt is mindkét álláspont esetén a kisebbségi vélemény kapott szélesebb támogatást**, tehát nem látunk olyan erős különbséget, mint az előbb. Az adatok azt mutatják ugyanis, hogy a fővárosban élők jobban elfogadják a tandíjat, mint a felsőoktatás finanszírozásának módját, illetve többen vallják közülük, hogy az energiaárak piaci folyamatok eredményei, de többségük azért az ingyenes felsőoktatás és a rezsicsökkentés pártján áll. Ahogy a 15. ábra mutatja, a liberális állásfoglalás ebben az esetben azt jelenti, hogy az országos 11 százalék helyett 17 százaléki budapesti fogadja el, hogy az energiaárak alapvetően a piaci viszonyok eredményeképp alakultak, ezért a kormánynak nem szabad beleavatkoznia.

15. ábra

Végül, ahogy a társadalmi attitűdök esetén, a közpolitikai vélemények formálása során is azt tapasztaltuk, **hogy a társadalmi szolidaritás határozottan megjelenik a fővárosiak véleményében**. Ezt mutatja, hogy az adócsökkentés helyett a szociális kiadásokat növelnék, és jó példa az is, ahogy a karkedvezményes és rokkantnyugdíjról nyilatkoznak – itt a budapestiek véleménye ismét szembehelyezkedik az ország egészének megítélésével. Míg a társadalom többsége egyetért a rokkantnyugdíjak felülvizsgálatával (arra hivatkozva, hogy sokan csaltak az elbírálás során) és méltánytalannak tartja a karkedvezményes nyugdíj intézményét, addig a budapesti szavazók elutasítják a rokkantnyugdíjasok újraellenőrzését, és a karkedvezményes nyugdíj lehetőségét is igazságos megoldásnak tartják.

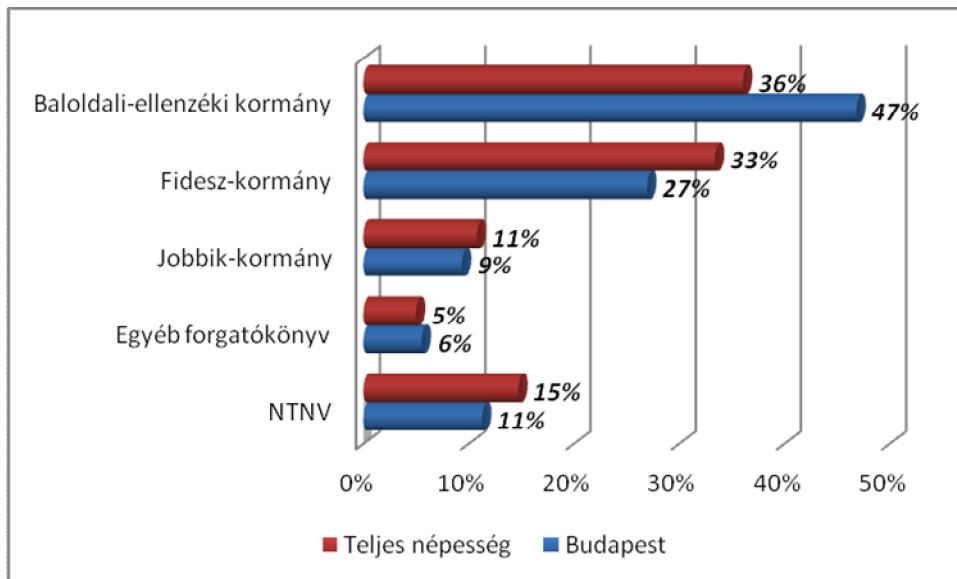

16. ábra

Politikai karakterjegyük alapján tehát a budapestiek egy önazonosságban is vállalt és közpolitikai kérdésekben is képviselt liberális-balliberális választók. A határozottabb liberális álláspont legtöbbször mint erősebb kisebbségi vélemény jelenik meg, néhány közpolitikai ügyben ugyanakkor a budapestiek szembefordulnak az ország egészének véleményével. Ilyen ügy az iskolák önkormányzati tulajdonba tartása, az egyház oktatási szerepének elutasítása, az EU elleni konfrontatív politika megítélése, vagy a korkedvezményes nyugdíjak gyakorlatának elfogadása. Ez a felsorolás is jól mutatja, hogy a legtöbb ideológiai és piaci viszonyokat mérő kérdésben liberális, míg a társadalmi szolidaritást illetően baloldali véleményekkel találkozunk – így érthető tehát a fővárosi szavazók balliberális volta.

PÁRTPOLITIKAI VÉLEMÉNYEK

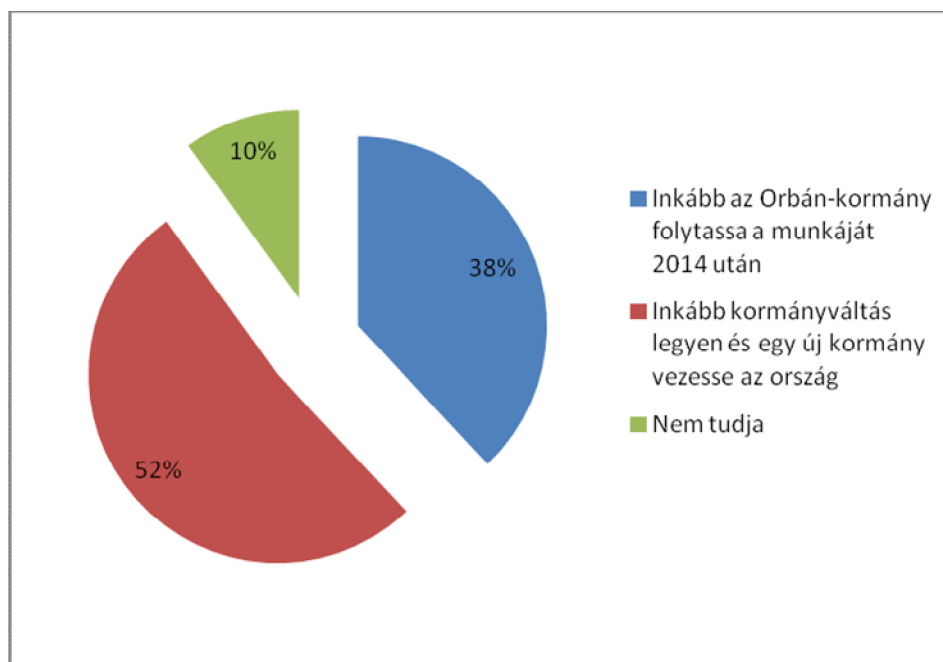
A fentiek ismeretében nem meglepő, hogy a budapestiek pártválasztásukban, politikai jövőképükben is jelentősen különböznek az ország egészétől. **A fővárosiak esetén** már az év elején **komoly kormányváltó hangulatról beszélhettünk**: közel minden második budapesti választó valamilyen baloldali-ellenzéki kormányt szeretne az ország élén látni 2014 után – ez jóval magasabb, mint az országosan mért 36 százalékos arány.

17. ábra

Milyen kormánynak örülne 2014 után? (2013. február-márciusi adat)

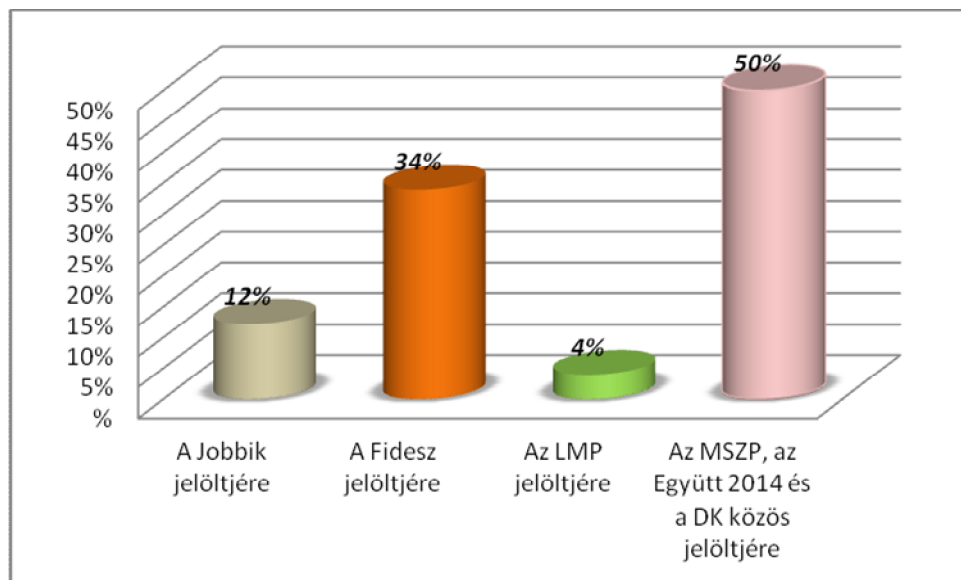
Ez kormányváltó hangulat ma is megvan: a júliusi felmérés szerint a fővárosiak többsége, 52 százalékuk azt szeretné, ha a leváltanák az Orbán-kormányt, és új vezetése lenne az országnak.

18. ábra

Milyen kormánynak örülne 2014 után? (2013. július)

Ez a **kormányváltó szándék ráadásul szavazási szituációban is megjelenik**. Mivel a jelen állás szerint az összefogás az egyéni jelöltek tekintetében meg fog valósulni (akár közös jelöltek, akár koordinált jelöltállítás formájában), egy ilyen választási helyzetet a választadók reálisan fel tudnak mérni. A biztos szavazó pártválasztók között e verseny kimenetele egyértelmű ellenzéki győzelem lenne: **az összefogással induló jelölt a szavazatok 50 százalékával nyerné a körzetet.**

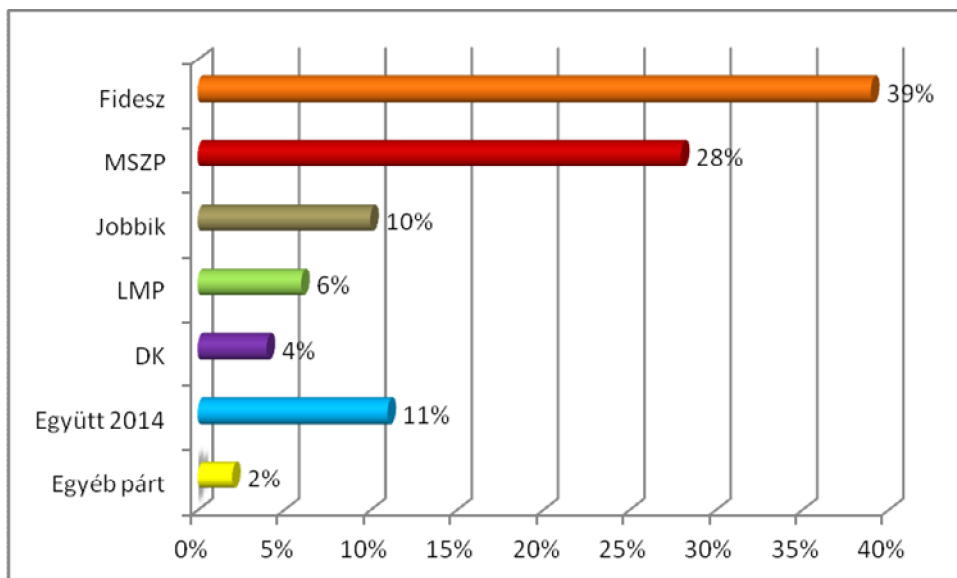

19. ábra

Az alábbi jelöltek közül kire szavazna? (2013. február-márciusi adat)

Hasonlóan a kormányváltást szemléltető ábrához, a pártpreferencia esetén is összevetjük a februári adatokat egy friss, júliusi kutatás eredményével. Ebből jól látszik, hogy a biztos szavazó pártválasztók körében az erőviszonyok csak kismértékben alakultak át: az LMP és a Jobbik támogatottsága lényegében nem változott. Az országos trendnek megfelelően a Fidesz erősödött Budapesten is, ám az ellenzéki pártok közös támogatottsága jelenleg is meghaladja a kormánypárt népszerűségét: **a 28 százalékos MSZP, a 11 százalékos Együtt 2014, kiegészülve az 5 százalékos DK-szavazóval nagyobb tábort alkot, mint a 39 százalékos Fidesz.** A listás szavazatok ebben az esetben jól összehasonlíthatóak az egyéni jelöltre adott szavazatokkal, mivel ahogy korábbi elemzésünkben⁴ rámutattunk, a három párt támogatói kivételesen magas (90 százalék fölötti) arányban szavaznának egy közös jelöltre. **Kijelenthető tehát, hogy a fővárosban az ellenzéki pártok támogatottsága megelőzi a Fidesz-KDNP támogatottságát.**

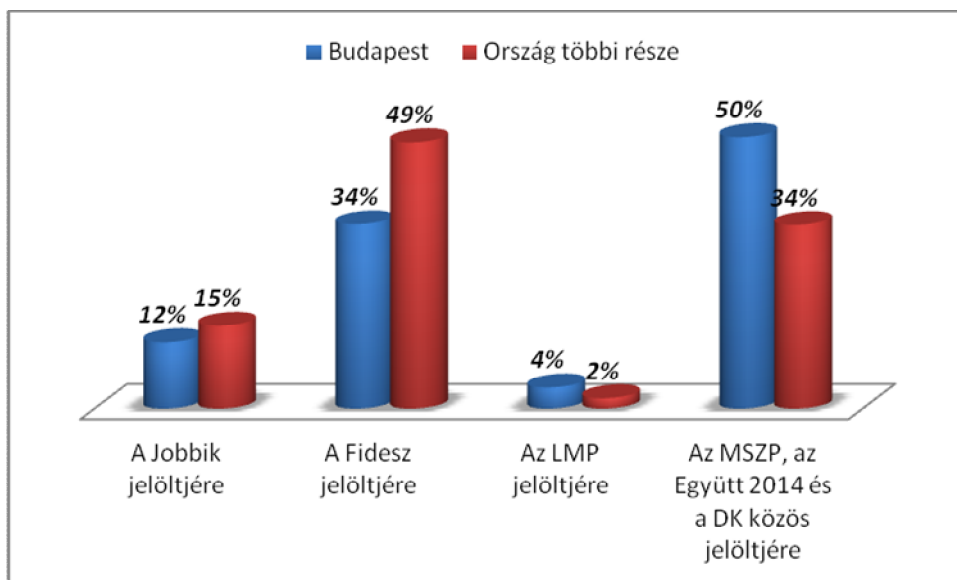
⁴ Pártok egy évvel a választások előtt

20. ábra

Pártpreferencia a budapesti biztos szavazó pártválasztók körében (2013. július)

Tény ugyanakkor, hogy ezt az egyértelmű győzelmet a fővárosi körzet teremti meg: az ország többi részén egy hasonló körülményekkel (tehát a biztos szavazó, pártválasztók részvételével) szimulált választáson a Fidesz jelöltje – nagyjából a fővárosban látott fordított arányokkal – győzne hasonló mértékben.

21. ábra

Az alábbi jelöltek közül kire szavazna? (2013. február-márciusi adat)

A fővárosban élők tehát pártválasztásuk, pártokhoz való viszonyuk alapján is jelentősen különböznek az ország egészétől: igen magas köztük a kormányváltást várók aránya: közel felük szeretne egy, a jelenlegi baloldali ellenzéki pártok részvételével felálló kormányt 2014 után. Budapesten az ellenzéki erők mögött – még az LMP külön szereplése esetén is – szélesebb tábor áll, mint a Fidesz mögött, ugyanez országos szinten még nem mondható el.